

a kórházba utalják tüdőbaja gyógykezelése végett, ahol ő segédorvosi minőségben működik. A főorvos itt egészen más kezelésben részesíti a beteget, mint azt Andrew jónak látja. A beteg állapota napról-napra rosszabbodik. Egyidejűleg Amerikából egy híres tüdőspecialista érkezik, s ha nincs is orvosi diplomája, szenzációs eredményeket ér el a tüdőgyógykezelés serén. Andrew rábeszéli a leányt, kéredzkedjék haza a kórházból, és menjen át az újonnan feltűnt speciálistához. Elviszi a leányt az új szanatóriumba, ahol a pneumotorax-műtét nagy-szerű eredményekkel végződik. De az orvosi kar nem néz ám a gyógykezelés eredményeire. A speciálistának asszisztáló Andrew ellen kuruzslás címén eljárást indítanak. A bíróság előtt Andrew azzal védekezik, hogy az orvos tudomány legragyogóbb alakja, Louis Pasteur sem volt orvos. Nem volt orvos Ehrlich sem, Haffkine sem, aki Indiában a járvány ellen eredményesebben küzdött, mint bármely diplomás úr, előtte és utána. Mecsnikov sem volt orvos, akit nagyságban csak Pasteur múlt felül. A bíróság felmenti a vádlottat, de ez életuntan, mindentől megundorodva, Londonból egy kis vidéki városkába költözködik és két lelkiismeretes barátot találva, szanatóriumot nyit, ahol becsületesen, az orvosi etikának megfelelően, gyógykezelnek. Igyekszik mentesíteni az orvosi foglalkozást az üzlettől, bár a becsületesség a mai körülmények között csak éhnyomort hozhat rá. Vagy asszimilálódjék a kollégáihoz és szerezzen: autót, szórakozást, kellemes életet? De azzal a belső lelki nyugtalansággal nem lehet megalkudni.

A könyv hibájul lehet felróni azt, hogy a reformot tisztán erkölcsi alapon képzeli el, tekintet nélkül a kényszerítő gazdasági és társadalmi viszonyokra, — amit pedig maga is lát Cronin. Nemcsak etikán múlik az, hogy úgy az orvosi, mint minden más foglalkozási ágban a becsületesség és emberiség jusson kifejezésre és az emberi közösség nagy érdekeit szolgálja.

Barna János

KRÓNIKA

Raul Auermann, híres osztrák író, a Pen-klubok osztrák tagozatának elnöke, a dachau (németországi) koncentrációs táborban meghalt.

A skótországi Edinburgban ez év júliusában nemzetközi nőgyűlést rendeznek, melyre eddig 37 ország nőegyesülete jelentette be követit.

Csehszlovákiában az évi tejtermelés négy és félmilliárd liter. Ebből két és félmilliárd belföldi fogyasztásra kerül, úgyhogy minden csehszlovák polgár átlagosan 170 liter tejet iszik évente.

Sigmund Freud dr., a pszichoanalízis megalapítója, Martin fiával és Anna lányával együtt elhagyta Bécsset és Londonba utazott. A híres tudós magával vitte hat legjobb munkatársát. Dr. Freud Londonban tovább folytatja tudományos munkásságát.

A mexikói kormánycsapatok legyőzték Cedillo tábornok fasiszta lázadását. Az „El Machete“ mexikói lap szerint Anglia finanszírozta Cedillo tábornok puccskisérletét.

Németországban az ételmisszer-elátásra vonatkozólag most azt az intézkedést hozták, hogy minden várost felosztanak kerületekre és ezeket felváltva látják el olyan ételmisszerekkel, amelyekben hiány van.

A stuttgarti „NS Gau-dienst“ szerint ebben az évben a 20.000 lakoson aluli városoknak nem szállítanak narancsot, mert a devizahiány miatt az idén még sokkal kevesebb narancs lesz, mint tavaly.

Néhány nappal ezelőtt egy „kultur-terkép“ került forgalomba, amelyen a magyar Dunántúlt német területnek tüntetik fel. A berlini „Die Woche“ egy térképet közöl, amelyen Budapest és vidéke is úgy szerepelnek, mint a német birodalom részei. A Bécsben megjelenő „Schönere Zukunft“ egy Magyarországról szóló cikkében Sopront és Győrt jövőendő német városoknak nevezi.

Az amerikai Brooklyn város polgármestere azzal az ajánlattal fordult a bécsi állami könyvtárhoz, hogy adják el Brooklyn városának mindazokat a könyveket, amelyek nem felelnek meg a náci-uralomnak és azokat, amelyeket úgysis felgyűjtának íróik nem-árja származása miatt, mivel tartalmában és irányelveiben nem egyeznek a nacionálszocializmussal.

5000 festményt és szobrot, 15 000 rajzot kidobtak a német muzeumokból és műcsarnokokból, mint „elfajzott művészet”.

Magyarországon bevezették az egyetemi hallgatók önkéntes munkaszolgálatát. Az egyetemi hallgatókat iskolai szünidejükben munkatáborokban helyezik el, ahol azok koszt és lakás fejében közmunkákat végeznek.

Sokszor hallottuk már, hogy a náciizmus több, mint egy párt-mozgalmat, hogy a náciizmus világnézet. Mintegy a vallás szerepét játssza a modern pogány-ság Németországában. Megvan a bibliája is: a „Mein Kampf”. Sőt eszméinek tudományos hirdetői is vannak. Gunther például azért kapta az egyetemi tanszéket, mert könyvet írt az európai nemzetek faji összetételéről, melyben természetesen a náciizmus felsőbbrendűségét igyekszik bizonyítani „tudományos” alapon.

Gunther megállapítása szerint a legértékesebb emberi faj az északi, vagyis az árja. Kiszámítja, hogy a németek összetétele a következő: 60 százalék árja 15 százalék dinári, 23 százalék keletbalti és 2 százalék nyugatközéptengeri. Ez az összetétel Gunther szerint — a legszerencsésebb, ami Európában van.

Részünkre a legérdekesebb és egyben legfrappánsabb Gunther könyvének adatai a magyarokat illetően. Hatalmas meglepetéssel olvassuk, hogy a magyarok faji összetétele nagyon elszomorító valóság a magyarországi „tiszta fajért” küzdő náci-barát urak számára.

Gunther szerint csak 10 százalék árja van a magyarokban. Ezek alapján a „magasabbrendű” germán fajnak megvan minden erkölcsi alapja, hogy a „kevésbé tisztá” fajt megsemmisítse.

Néhány nappal ezelőtt a „l'Ordre”-ban a Teutonicus név alatt író zsrnaliszta rendkívül érdekes cikket írt a német hadsereg bevonulásáról Ausztriába és ezzel kapcsolatban a csehszlovákiai eseményekről. A cikk szerint, melynek

szavahihetőségét Bonnet külügyminiszter jelentése csak megerősítetett, — a cikkíró azt írja, hogy Göring és köre erőlyesen követelte a háborús akciót Csehszlovákia ellen. Terve a német hadsereg vezérének ellenállásába ütközött, akik érvelésükben oly dolgokra mutattak rá, melyek eddig a nyilvánosság előtt nem voltak ismertek. A német tábornokok rámutattak a német hadsereg bevonulására Ausztriában, mely teljes csődöt mondott. Nem tudtak üzemi anyagot szállítani a csapatok részére, az országutakon elakadtak a csapatok és borzalmas tempóvesztés érte őket. Ha a német hadsereg „dicső bevonulása” idején valamilyen ellenállással találkozott volna esetleg egy légítámadás alakjában, akkor ennek katasztrófális következményei lehettek volna. A tábornokok figyelmeztették Göringet, hogy komoly esetben nem lehet vasutal herobogni a fővárosba, mint azt Ausztria esetében tették. A rendesen menetelő csapatok pedig már Linz után elakadtak. A II. páncélhadosztály nagy része visszamaradt, épp így a nehéz tüzérség is és egész elakasztották az utakat. A páncélkocsik számára nem tudtak benzint és olajat szállítani, mert az utakon se előre, se hátra nem közlekedhettek. Csak a gyorskocsik értek idejében Bécsbe. Bock tábornok, akit Drezdából hívtak sürgönyileg a bevonuláshoz, a zavart ügy oldotta meg, hogy a páncélosztagok, a tüzérség és a többi csapatok egy részét vonatra rakta és Bécsbe küldte, ahol egy külvárosban rakták ki őket és onnan vonultak a városba. Hitler megdöbbenve értesült útja folyamán arról a katasztrófális vereségről, mely a német hadsereget ellenség és háború nélkül érte. Különösen felizgatta az a hír, hogy a 10. gyalogsági hadosztály óriási körutat tett az elakasztott országutak miatt és csak ötnapos menetelés után ért Bécsbe. A bevonulás megmutatta, hogy a motorizálás a német hadsereg leggyengébb oldala. Keitel és Brauchitsch Hitlernek kijelentették, hogy az osztrák tábornokok szemel előtt szegýent vallottak a bevonulással.

Feltűnést keltett néhány hónappal ezelőtt a szovjethatóságok lépése, amelylyel feloszlatták a helytelen útra tévedt és a szovjetnép életéből elszigetelődő Meyerhold-színházat. Az eseményt bizonyos lapok kitűnő alkalomnak találták, hogy a szovjetállapotokról írt rémregényüket újabb fejezettel tarkítsák és azok

az olvasók, akik abban a szerencsében részesülhetnek, hogy reakciós lapokat olvashatnak, borzongva értesültek arról, hogy Meyerholdot bebörtönözték, Szibériába száműzték, eltűnt, föbelőtték, felakasztották, a GPU kínzókamráiban sanyalódik, Mexikóba menekült Trockijhoz — és mindezt egyszerre. A „Szoj-jetszkoje Izkusztvo“ legutóbbi száma közli, hogy Meyerholdot a Sztaniszlavszki opera vezető rendezőjévé nevezték ki.

Az olasz kormány a devalváció után rendeletet hozott, mely szerint ez év októberéig megtiltja az áremeléseket. A napokban tették közzé azt a hírt, miszerint ezen rendeletet még két évig meghosszabbítják. Az áremeléseket csak kivételes esetekben fogják megengedni.

Nemrég alapították meg Olaszországban az ócskavással kereskedő társaságot 10 millió lira alaptőkével, hogy megakadályozzák a spekulációkat és hogy az ócskavasat ésszerűbben használhassák fel. Azzal számítanak, hogy ez a társaság jelentős vasmennyiségeket fog majd összegyűjteni, amivel devizákat fognak megtakarítani, melyeket a vasbevitel fizetésére fordítottak.

Svédországban július 1-én lép életbe a fizetett szabadságról szóló törvény. Ennek rendeletei szerint minden munkásnak és alkalmazottnak joga van minden évben fizetett szabadságra, melyet nyáron vehetnek ki és megszakítás nélkül 14 napig tart. Vasárnapok, melyek ezen 14 napba esnek, nem számítatnak be a pihenési időbe, **Hore Belisha** angol miniszter a liberálisok egyik gyűlésén kijelentette, hogy Anglia országvédelmi szempontból ma teljesen fel van készülve.

Németországban a zsidó lakóság köteles vagyonát bejelenteni. Ezen kötelezettség alá esnek más ország állampolgárai is.

Négy személyt végeztek ki Berlinben hazaárulásért június 21-én hajnalban. Délnémetországban kommunista szervezet alakításán dolgoztak.

A nemrég megtartott községi választásokon megválasztott prágai tanácsosok letették hűség esküjüket a köztársaságra és törvényeire. Hűség esküt tettek a Szudéta-német párt jelöltjei is.

Az angol farmerek élesen elítélik az új művelődési tervet, mert ez központi iskolákat terjeszt elő a 11 éven felüli gyermekek részére. A farmerek gyermekei elhagyják otthonukat és később nagyon nehezen fognak visszatérni a mezőgazdasághoz. A mezőgazdaságban foglalkoztatott ifjú munkások száma 1924-től 1937-ig 167 ezerről 101 ezerre csökkent. Egyrészt vonzza őket mindig jobban és jobban a garázmunka, a kereskedelem és a repülés. Másrészt pedig a családok sokkal lassabban fejlődnek, mint azelőtt és a szülők könnyebben segítetik gyermekeiket ahhoz, hogy a mezőgazdaságon kívüli foglalkozásokhoz visszatérjenek.

Ebben az évben Oroszországban 147 nehézipari óriásüzemet nyitottak meg. Az építkezések aránya 30 százalékkal nagyobb, mint tavaly.

Az Északamerikai Egyesült Államok acélipara a Pütkösd előtti hetekben kapacitásának 30, majd 28 százalékát használta csak ki. A Pütkösd utáni hetekben pedig acéliparának csak 25 százalékát foglalkoztatta.

A japán kormány — hogy a népfronti érzelmű tollforgatók működésének véget vessen, akik kiletűket különféle álnevek alá rejtik — felállította az írók „fekete listáját“, amelybe minden, a baloldali pártokkal szimpatizáló, szerzőnek, diáknak, kritikusként nevé bejegyzik, összes álnevekkel egyetemben.

Az utóbbi napokban Olaszország 111.000 tonna ausztráliai és amerikai búzát vett, hogy kielégítse szükségleteit az új aratásig. A Times szerint Olaszországban az aratás hozama kétmillió tonnával csökkent. Ennek egy részét kukoricalisztnak a kenyérliszttel keverésével fedezik, másik részét pedig külföldön vásárolják meg.